

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor

Fredrik Zethräus

Datum 2017-03-27

Dnr KS 2012/0494

Till Kommunstyrelsen

Redovisning av uppdrag från motion nr 31/2012 - Mål, plan och riktlinjer för barngrupper i förskolan

Sammanfattning

I motion nr 31/2012 – Mål, plan och riktlinjer för barngruppers storlek så framgår det att Skolnämnden ska ta fram mål om personaltäthet i förskolan baserat på tillgänglig forskning, erfarenheter och goda exempel. Utöver detta ska en plan tas fram för att beskriva hur personaltätheten ska öka för att nå mål om ca 5,2 barn per vuxen och minska barngrupperna succesivt i storlek samt verka för att ett ökat antal utbildade pedagoger.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Notera redovisningen från Skolnämnden till protokollet.
2. Skolnämnden får upp i uppdrag att årligen redovisa och analysera statistik när det gäller barn per årsarbetare och andel förskollärare på enhetsnivå.

Bakgrund

Skolförvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande ”Statistiken visar att de kommunala förskolorna totalt sett har en högre andel förskollärare än de enskilda medan de enskilda förskolorna totalt sett har ett lägre antal barn per årsarbetare.” Vidare skriver Skolförvaltningen ”I budget 2017 finns också ett särskilt uppdrag för Skolnämnden att utreda lämpliga finansieringsmodeller för att vidareutbilda barnskötare till förskollärare. Skolförvaltningen har inlett en dialog med både Uppsala och Stockholms universitet för att möjliggöra ett upplägg för en anpassad förskolläraryt utbildning. Skolförvaltningen har i samarbete med Samhällsbyggnadskontoret tagit fram en plan för utbyggnad av förskolor och skolor. Under perioden 2017-2027 bedöms det finnas ett behov av ca 12 nya förskolor i Österåkers kommun. Fler förskolor och uppstart av nya verksamheter ger ökade möjligheter till färre barn per årsarbetare.”

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens kontor, kommunkansliet, har inget att erinra.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Skolnämnden har behandlat ärendet 2017-03-07, § 2:6.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Protokollsutdrag från Skolnämndens sammanträde 2017-03-07, § 2:6.
2. Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-11-10.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frime
Kanslichef

SKOL15 § 2:6

Dnr SKOL15 2015/0016

Redovisning av uppdrag med anledning av motion nr 31/2012 – Mål, plan och riktlinjer för barngruppers storlek i förskolan

Skolnämndens beslut

Skolnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Skolnämnden får i uppdrag att årligen redovisa och analysera statistik när det gäller barn per årsarbetare och andel förskollärare på enhetsnivå.
2. Redaktionellt tillägg innebärande att ärendet ska passera Kommunstyrelsen innan beslut i Kommunfullmäktige.

Reservation

Eva-Lena Rodrigo (MP) Miljöpartiet har i detta ärende önskat en återremiss. Vilket inte gått igenom. När Kommunfullmäktige glädjande nog enhälligt biföll vår motion var den enda tveksamheten från Miljöpartiets sida om det verkligen skulle behöva ta 1,5 år att ta fram en plan för hur barngrupperna skulle minska och personaltätheten öka för att nå ett ambitiöst mål som redan var bestämt (5,2 barn per vuxen). Nu har tiden löpt ut och vi kan med stor besvikelse konstatera att den redovisning som presenterats inte alls uppfyller våra förväntningar.

I beslut, punkt 2 står det ” en plan tas fram för hur personaltätheten ska öka för att nå mål om ca 5,2 barn per vuxen och minska barngrupperna successivt i storlek”. Vi kan inte utläsa att det ännu efter dessa 1,5 år faktisk finns en plan för hur barngrupperna ska minska.

Att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att se över möjligheterna för lokalanpassning är något som skulle ha gjorts under den tid som förflutit, men nu ges uppdraget istället först 2017. Vidare hade vi önskat ta del av en analys som visar huruvida dagens ekonomiska förutsättningar möjliggör en genomsnittlig persontäthet enligt målet 5,2. Om så är fallet behöver vi förstå vilka anledningar som finns till att personaltätheten ligger så mycket lägre och inte har ökat de sista åren.

MP anser att en plan och information som beskrivits ovan saknas.

Karin Heneryd (S) samt Marie Wengse (SÖ) biträder Eva-Lena Rodrigos (MP) reservation.

forts.

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

forts. SKOL15 § 2:6**Sammanfattning**

I motion nr 31/2012 – Mål, plan och riktlinjer för barngruppers storlek så framgår det att Skolnämnden ska ta fram mål om personaltäthet i förskolan baserat på tillgänglig forskning, erfarenheter och goda exempel. Utöver detta ska en plan tas fram för att beskriva hur personaltätheten ska öka för att nå mål om ca 5,2 barn per vuxen och minska barngrupperna succesivt i storlek samt verka för ett ökat antal utbildade pedagoger. Uppdraget skulle redovisats senast i december 2016.

Beslutsunderlag

· Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-11-10.

Förslag till beslut

Kenneth Netterström (M) yrkar bifall till Skolförvaltningens beslutsförslag innebärande att Skolnämnden får i uppdrag att årligen redovisa och analysera statistik när det gäller barn per årsarbetare och andel förskollärare på enhetsnivå.

Kenneth Netterström (M) yrkar på redaktionellt tillägg innebärande att ärendet ska passera Kommunstyrelsen innan beslut i Kommunfullmäktige.

Eva-Lena Rodrigo (MP) yrkar på återremiss.

Marie Wengse (SÖ) samt Karin Heneryd (S) biträder Eva-Lena Rodrigos (MP) yrkande om återremiss.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Skolnämnden om ärendet ska avgöras idag eller vid ett senare sammanträde i Skolnämnden och finner att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar ja, den som ej vill att det ska avgöras idag röstar nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista (2:6) med 7 ja-röster och 4 nej-röster

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Ekonomienheten
- Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Omröstningslista
 Skolnämnden, Österåkers Kommun
 (Mandatperiod 2015-2018)
 Sammanträdesdatum: 2017-03-07, § 2:6

Parti	Ledamöter Namn	Tjänst- görande	Ersättare	J	N	A
L	Peter Bilow	X		X		
S	Jörgen Palmberg	-	Anne-Li Hilbert		X	
M	Leif Wicklund	-	Karima Forsberg	X		
M	Jeanette Widén	X		X		
L	Jenny Nordström	X		X		
KD	Kerstin Sundberg	X		X		
S	Karin Heneryd	X			X	
RP	Peter Nummert	-	Maria Ullenius	X		
MP	Eva-Lena Rodrigo	X			X	
SÖ	Marie Wengse	X			X	
M	Kenneth Netterström	X		X		
	Ersättare					
M	Karima Forsberg					
C	Anne-Li Hilbert					
ÖP	Maria Ullenius					
S	Jonathan Demant					
S	Vakant					
	Resultat			7	4	

Inkallande av ersättare KF150209 § 1:24

M – M, L, C, KD, ÖP, MP, S, RP, SÖ, V, SD
L – L, M, C, KD, ÖP, RP, MP, S, SÖ, V
C – C, ÖP, KD, M, L, MP, RP, S, V, SÖ, SD
KD – KD, C, ÖP, M, L
ÖP – ÖP, C, KD, M, L
S – S, MP, V, L, RP, SÖ, C, KD, ÖP, M
RP – RP, L, MP, KD, C, M, ÖP, S, V, SD
MP – MP, S, V, L, RP, SÖ, C, KD, ÖP, M
V – V, MP, S, SÖ, RP, C, L, KD, ÖP, M
SD – SD
SÖ – SÖ, MP, C, RP, L, V, KD, S, M, ÖP, SD

Handwritten signature

Tjänsteutlåtande

Skolförvaltningen

Till Skolnämnden

Datum 2016-11-10

Dnr SKOL15 2015/0016

Redovisning av uppdrag med anledning av motion nr 31/2012 - Mål, plan och riktlinjer för barngruppers storlek i förskolan

Motionens lydelse;

1. Att mål om personaltäthet i förskolan tas fram utifrån tillgänglig forskning, erfarenheter och goda exempel.
2. En plan tas fram för hur personaltätheten ska öka för att nå mål om ca 5,2 barn per vuxen och minska barngrupperna succesivt i storlek samt verka för ett ökat antal utbildade pedagoger.
3. Uppdraget redovisas senast i december 2016.

Forskningen visar att det är komplext att definiera vad en liten respektive stor barngrupp är. Flera samverkande faktorer avgör bedömningen och upplevesen av antalet barn i gruppen. Dessa faktorer är:

- förskolans socioekonomiska upptagningsområde,
- förskolans lokaler,
- antal barn i gruppen,
- personaltäthet,
- barngruppens sammansättning av åldrar, kön, social och etnisk tillhörighet,
- barn med annat modersmål än svenska,
- barn med behov av särskilt stöd i sin utveckling,
- arbetslagets utbildning och kompetens, samt
- innehåll och aktiviteter.

Faktorerna och hur de samspelar med varandra påverkar förskolans kvalitet och hur många barn det kan vara i gruppen för att den ska fungera.¹

¹ *Barngruppernas storlek i förskolan. En kartläggning av aktuell pedagogisk, utvecklingspsykologisk och socialpsykologisk forskning.* Skolverkets rapport 433 (2016), sid 35.

Tjänsteutlåtande

Med hänsyn till dessa faktorer och kommunens förskolors vitt skilda förutsättningar är barn per årsarbetare och fler utbildade pedagoger relevanta mål för ökad kvalitet i verksamheterna.

Som en del i denna process har vi följt statistiken år 2014-2016.

	2014			2015			2016		
	Antal barn	Barn/åa	Andel förskoll	Antal barn	Barn/åa	Andel förskoll	Antal barn	Barn/åa	Andel förskoll
Totalt kommunala	1377	6,1	33%	1424	6,0	35%	1 420	6,1	29%
Totalt enskilda	790	5,7	20%	785	5,4	28%	767	5,6	28%
TOTALT KOMMUNEN	2167	6	29%	2209	5,8	32%	2187	5,9	28%
Skillnad föregående år				42	-0,2	3%	-22	0,1	-4%

Källa: Statistik från SCB år 2014-2016

Statistiken visar att de kommunala förskolorna totalt sett har en högre andel förskollärare än de enskilda medan de enskilda förskolorna totalt sett har ett lägre antal barn per årsarbetare. För att nå ökad måluppfyllelse är det viktigt att fortsätta följa utvecklingen över tid samt analysera resultaten på enhetsnivå.

För att initiera ytterligare strävan mot 5,2 barn per årsarbetare är följande bonussystem fastslagen i budget 2017:

- A- Förskolor som har minst 30 % förskollärare och antal barn/årsarbetare under 5,2 ska få 3 tkr/år och barn.
- B- Förskolor som har minst 30 % förskollärare och antal barn/årsarbetare mellan 5,2 och 5,4 ska få 2 tkr/ år och barn.
- C- Förskolor som har förskollärare över 40 % ska få 5 tkr/år och förskollärare.

Detta mäts den 15 april och den 15 oktober 2017. Utbetalningen sker terminsvis i maj och november.

Bonussystemet skall utvärderas och rapporteras till Kommunstyrelsen per november månad 2017.

I budget 2017 finns också ett särskilt uppdrag för Skolnämnden att utreda lämpliga finansieringsmodeller för att vidareutbilda barnskötare till förskollärare. Skolförvaltningen har inlett en dialog med både Uppsala och Stockholms universitet för att möjliggöra ett upplägg för en anpassad förskolläraryt utbildning.

Skolförvaltningen har i samarbete med Samhällsbyggnadskontoret tagit fram en plan för utbyggnad av förskolor och skolor. Under perioden 2017-2027 bedöms det finnas ett behov av ca 12 nya förskolor i Österåkers kommun.

Fler förskolor och uppstart av nya verksamheter ger ökade möjligheter till färre barn per årsarbetare.

I budget 2017 får Kommunstyrelsen i uppdrag att se över möjligheter för lokalanpassning med syfte att minska barngruppernas storlek inom förskoleverksamhet i samråd med Armada fastigheter AB.

Tjänsteutlåtande

Beslutsförslag

Skolnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunfullmäktige besluta

Skolnämnden får i uppdrag att årligen redovisa och analysera statistik när det gäller barn per årsarbetare och andel förskollärare på enhetsnivå.

Cecilia Marelius
Sakkunnig förskola

Staffan Erlandsson
Skoldirektör